
LÀM SAO ĐỂ NÂNG CAO KHẢ NĂNG GIẢNG DẠY TOÀN DIỆN CỦA GIÁO VIÊN

Chủ giảng: Cô giáo Dương Thục Phân

Thời gian: Tháng 1 năm 2013

Địa điểm: Thông Châu Bắc Kinh

Tập 9

Kính chào các thầy cô! Tiết học trước chúng tôi đã chia sẻ với mọi người về sự khai mở ngộ tánh, tiết học này chúng tôi báo cáo với mọi người về việc “Làm sao gia tăng sự phong phú khi giảng dạy”, muốn vậy thì **giáo viên cũng phải biết hài hước, cũng phải thú vị**, bởi vì học sinh đã học cả ngày, biểu lộ cảm xúc là việc rất quan trọng, nếu có thể thường xuyên kể những câu chuyện ngắn hài hước mà các em thể hội được, chắc chắn có thể gia tăng hứng thú học tập của học sinh. Cho nên ngôn ngữ từ vựng trong lớp học phải nên có tính hài hước, nhưng tính hài hước này phải có chừng mực, nếu không lớp học sẽ bị loạn, giúp mọi người tiến bộ một cách nhẹ nhàng, học tập một cách vui vẻ, học tập nhẹ nhàng vui vẻ, cho nên phải nắm vững sự chừng mực này. Ví dụ, thư pháp thì tôi thường nói: “*À em viết chưa tốt lắm*”, nhưng sau đó sẽ nói thêm: “*có điều đây chính là nghệ thuật*”. Ngoài ra ở đây chúng tôi kể cho mọi người nghe một câu chuyện về cắt bỏ phiền não, mọi người đã nghe phiền não có thể cắt bỏ được không? Chúng ta nói: “*cắt không đứt, gỡ không ra*”, rất khó cắt, phiền não giống như đồng tơ vò cuộn lấy nhau, thật sự rất khó cắt. Trước đây đã từng có một người bạn trẻ, công việc, sự nghiệp và tình cảm đều cảm thấy rất không thuận lợi, cho nên anh cảm thấy cuộc đời phiền não quá nhiều, anh liền vác hành lý lên vai đi đến một ngôi chùa cổ, muốn ở đó tu hành mấy ngày, buông bỏ mấy ngày. Sau khi đến đó, pháp sư trong chùa rất ít, sau khi bái kiến pháp sư thì anh nói: “*Con có thể đến đây ở mấy ngày không?*”. Pháp sư nói: “*Được chứ*”. Anh bạn trẻ liền kể lại cuộc sống hồng trần của mình, công việc bận rộn lao碌, áp lực rất lớn, tình cảm lại không suôn sẻ, cho nên mới muốn lên núi ở mấy ngày, xem thử có thể trừ bỏ được phiền não không. Sau khi người bạn trẻ kể xong thì pháp sư nói: “*Được, nhưng anh cũng không thể đến đây ăn không ở không*”, pháp sư lại nói: “*Ở phía trước và phía sau chùa chúng ta có một hàng cây con, những cây này lâu lắm không có ai cắt rồi, anh đến cắt những cây này nhé*”. Anh bạn trẻ liền hớn hờ nhận lời. Chúng ta biết là trong chùa cái gì cũng rất đơn giản, chúng ta biết dụng cụ để cắt cây là phải cắt ngang, mọi người cũng thấy rồi, một cái kéo rất lớn, cắt không dễ gì, phải dùng hai tay mà cắt, có cắt bằng điện được không? Tất nhiên là không có. Anh thanh niên liền bắt đầu cắt, ngày đầu tiên cắt xong cũng cảm thấy rất có thành tựu, cắt

rất bằng phẳng. Ngày thứ hai cũng cắt như vậy, sau khi cắt được một tuần lễ anh liền cảm thấy khô khan, rồi khi cắt lại thấy tại sao tốc độ lại chậm như vậy, cảm thấy rất chậm, rồi anh nghĩ mình lên núi là để tu hành, cho nên anh sắp sửa khởi phiền não thì lại nghĩ đến sự phụ bảo mình cắt thì mình cứ cắt tiếp vậy. Cắt được nửa tháng sau thì phát hiện sao mà khó cắt quá, sau đó nhìn lại đoạn phía trước, xong luôn, phía sau còn chưa cắt hết thì phía trước đã mọc chồi non rồi. Cho nên anh bạn trẻ bắt đầu khởi tâm phiền não trong khi cắt, khi nào mình mới cắt xong đây, rồi anh cứ cắt mãi, cắt được một tháng thì phía trước lại mọc lên những mầm cây không hề ngắt, nhưng phía sau anh còn chưa cắt xong. Lúc này anh mới chạy đi tìm sư phụ: *“Sư phụ, phiền não của con chưa cắt được, bây giờ phiền não lại khởi lên nữa rồi, công việc này con không thể đảm nhiệm được, bởi vì cắt không hết”*. Lúc này pháp sư mới nói với anh: *“Trong cuộc sống hồng trần, anh cho rằng công việc rất nhiều, rất áp lực, anh cho rằng công việc không suôn sẻ, tức là cho rằng cuộc đời không suôn sẻ, thật ra đó là tâm cảnh anh có vấn đề. Đến đây tôi bảo anh cắt hàng cây này”*, chúng ta thấy có đơn giản không? Rất đơn giản, cứ cầm kéo mà cắt, nhưng cắt được một thời gian quay đầu nhìn lại cây lại mọc ra tiếp, phía sau chưa cắt đến thì phía trước lại mọc lên, trong tâm liền bực bội. Cho nên pháp sư nói tiếp với anh: *“Phiền não ngày nào cũng có, phiền não không phải anh cắt đi là nó không còn nữa, mà phiền não sẽ thuận theo hoàn cảnh mà khởi lên, cho nên ngày nào chúng ta cũng phải cắt bỏ phiền não, ngày nào chúng ta cũng phải nên trừ bỏ những gánh nặng không nên để trong tâm, cho nên gọi là cắt phiền não, cắt không đứt, gỡ không ra”*. Cho nên từ câu chuyện này chúng ta phải nghĩ là đám cỏ mỗi ngày đều sẽ mọc cao 5 mét, sau khi mọc lên chúng ta phải tìm cách cắt bỏ chúng đi, bởi vậy chúng ta không sợ cỏ mọc lên, mà chỉ sợ chúng ta không có cái kéo, không cắt chúng đi được. Nếu chúng ta có thể hiểu được đạo lý này thì chúng ta sẽ biết đời người ngày nào cũng sẽ xảy ra chuyện này chuyện kia, những chuyện này chúng ta phải đối mặt với chúng một cách điềm nhiên, đừng nổi nóng, đừng đưa vào những cơn sóng tâm trạng, thì những phiền não này chúng ta đều sẽ chế phục được, trong cuộc sống hàng ngày chúng ta làm sao lúc nào trong tâm cũng luôn có một cái kéo, ngày nào cũng cắt nó đi, cung cấp cho mọi người tham khảo. Vậy thì trong cuộc sống thường ngày, chúng ta làm sao để thu thập một số câu chuyện thú vị và có ý nghĩa, chúng ta phải tìm thế nào? Có một số phương pháp, tốt nhất là từ trải nghiệm của bản thân mình, từ nhỏ đến lớn, chỉnh lý một chút, chúng ta dùng phương pháp hồi ức, nhớ lại trước đây mình đã nghe những câu chuyện thú vị nào, rất ngắn nhưng lại có đạo lý rất sâu, chúng ta có thể tìm theo phương hướng này.

Điều thứ hai, nếu giáo viên cảm thấy chỉ có mình làm một mình, thì

có thể cho học sinh đi thu thập các câu chuyện nhỏ rồi cho các em luân phiên lên bục kể. Cho nên khi tổ chức lớp học chúng ta có thể chia thành các nhóm nhỏ, hôm nay sẽ đến nhóm nào lên bục kể chuyện, mỗi ngày đều sẽ kể một câu chuyện ngắn không quá 5 phút, để học sinh cùng tham gia. Nếu các em từ khi còn nhỏ, từ khi đi học đã có kinh nghiệm đứng trên bục giảng, bất luận tương lai các em làm ngành nghề gì, nói năng chắc chắn không có vấn đề gì, có nhiều kinh nghiệm đứng trên bục giảng thì sẽ khai mở học sinh rất nhiều. Và sau khi các em tan học cũng sẽ không rảnh rỗi không có việc gì làm, các em sẽ có việc làm, phải đi thu thập những câu chuyện ngắn. Còn giáo viên thì phải hướng dẫn, thu thập các câu chuyện phải có nội dung tươi sáng, không thể khiến các em sau khi nghe xong thì trong tâm rất không thoải mái, có những ảnh hưởng phiến diện, vậy là không tốt.

Điểm thứ năm là nhất định không thể để các em cảm thấy câu chuyện này là đang ám chỉ người nào đó, cho nên không được kể những nội dung có sự chế giễu hoặc ám chỉ một người nào đó trong lớp, vậy là không tốt.

Thứ sáu là phải có nội dung có tính khai mở, giống như câu chuyện cắt phiến não mà chúng ta vừa kể. Ở đây tôi có nghe một trường bồi dưỡng, lúc đó ông ấy đến đây chia sẻ một câu chuyện ngắn trong cuộc đời của mình. Ông kể rằng trước đây có lúc ông đã có ý niệm muốn tự sát, lúc đó thật sự là rất không thuận lợi, không thuận lợi đến mức độ nào? Uống ngụm nước lọc cũng phải bị sặc, có phải rất là xui xẻo không? Cho nên ông rất chán đời, nên ông mới đi đến một con sông và muốn nhảy xuống đó, chính ngay giây phút ý niệm chán đời đó vừa khởi lên, ông quay đầu lại bỗng nhiên nhìn thấy một con ngựa đang đứng bên cạnh, con ngựa này đã dùng ánh mắt rất hiền từ nhìn anh bạn trẻ này. Lúc đó ông nhìn thấy con ngựa này dùng đôi mắt to tròn hiền từ nhìn ông, giống như nói với ông: *“Tôi làm ngựa mà còn chưa than khổ, ông làm người ngày ăn ba bữa ông còn khổ gì chứ?”*. Sau đó ông thấy mắt con ngựa này có rất nhiều ghèn, dính từng cục rất lớn, lúc đó ông nhìn thấy ghèn mắt, khi ông nhìn vào mắt ngựa thì thấy mắt nó có rất nhiều ghèn, lại rất là lớn, ông liền nghĩ ghèn của con ngựa tích tụ nhiều như vậy, chắc chắn là đã tích tụ rất nhiều năm rồi mới lớn như vậy, nhưng bản thân con ngựa có khả năng tự lau ghèn mắt cho mình không? Không có. Ông nói con người có tứ chi, có thể làm rất nhiều việc, có thể hưởng phước của con người, nhưng ngựa thì dính ghèn trong mắt như vậy chắc chắn sẽ ảnh hưởng đến tầm nhìn của nó, nhưng nó lại không chùi được, lúc đó ông mới nghĩ mình hạnh phúc biết bao, so với con ngựa này mình hạnh phúc biết bao! Cho nên ông lập tức liền trở nên tươi tỉnh, không còn ý niệm tự tử nữa, vì con ngựa này đã đem một sức sống mới đến cho ông. Bởi

vậy trong cuộc đời có những câu chuyện nhỏ chúng ta gặp phải có thể sẽ trở thành dấu ấn trong đời chúng ta, trở thành những câu chuyện thú vị. Có một lần tôi đang đánh răng, có một con sâu, thau rửa mặt chúng ta cũng biết là nó rất dóc, có một con sâu, khi tôi đánh răng thì nhìn thấy nó, vì trong thau có rất nhiều nước, nó rớt xuống rồi lại leo lên, trong khi tôi đánh răng thì nó đã leo được 13 lần rồi, nó vẫn muốn thoát khỏi thau nước đó, đến khi tôi đánh răng xong thì nó đã leo được 13 lần rồi, sau đó tôi đã dùng miếng khăn giấy rất mỏng để đưa nó ra. Cho nên từ con sâu này tôi đã nhìn thấy 13 lần, leo lên rồi lại trượt xuống, bị nước trơn trượt xuống, liên tiếp như vậy khi tôi đánh răng, bởi vậy khi nhìn thấy cảnh này tôi mới nghĩ cuộc đời chúng ta có lúc gặp trắc trở một lần hai lần đã không chịu được, đã nằm dài ra đó, khả năng của con người tại sao lại yếu đuối như vậy, ngay cả một con sâu cũng không cách nào học theo được. Cho nên lúc đó tôi nhìn thấy câu chuyện của con sâu này thì nghĩ là mình nhất định không được thua kém nó. Mặc dù câu chuyện này xảy ra vào hai mươi mấy năm trước nhưng tôi vẫn lấy nó làm động lực để khích lệ mình tiến lên, đây là điều rất quan trọng. Tính khai mở của câu chuyện này chúng ta cũng phải thường xuyên quan sát, ngoài việc đọc sách, rất nhiều tri thức khác chúng ta phải có khả năng quan sát. Tôi nhớ là hai mươi mấy năm trước, khi tôi chưa kết hôn thì có xem một buổi biểu diễn tài năng ở Đài Loan, giống như chương trình “*Tinh quang đại đạo*” của chúng ta vậy, các ngành các nghề kể cả người nước ngoài hải ngoại cũng có thể ghi tên tham gia. Lúc đó có những người nước ngoài tham gia một tiết mục biểu diễn tài năng, trong đó có một người da đen đã hát một ca khúc tiếng Mân Nam, rất khó, không hề dễ. Sau khi hát xong thì người dẫn chương trình phỏng vấn anh, anh nói: “*Tôi có thể mượn cơ hội này để chúc phúc mẹ tôi đang ở Mỹ không, hôm nay là ngày lễ của mẹ*”. Khi nghe anh nói vậy chúng tôi rất ngạc nhiên, nghe các tin tức cứ tưởng là người nước ngoài không có khái niệm về hiếu đạo, nhưng người bạn nước ngoài này lại nói muốn chúc phúc mẹ mình vào ngày lễ của mẹ, vào ngày sinh nhật của mẹ. Cho nên tôi có rất nhiều cảm xúc. Trong đó anh đã nói rằng, bởi vì họ đã có một cuộc phỏng vấn đặc biệt dành cho anh, có cảm nhận rất sâu sắc, anh nói rằng từ nhỏ nhà anh rất nghèo, anh có bốn năm anh chị em, nhà cũng đông con, cha mẹ anh phải đi làm công để cho các con ăn học. Cho nên khi lên đại học, cha anh đã khích lệ anh phải tự mình đi làm thêm rồi đi thi, phải tự mình kiếm tiền đóng học phí, tự mình học đại học. Bởi vậy khi lên đại học cha anh còn dặn dò, “*Sau khi vào đại học, chúng ta không nộp nộp tiền học phần, vậy thì sau khi đã học xong các học phần căn bản, con phải tìm cách xin giáo sư giúp đỡ, dùng sự hiếu học và chân thành của con, xin các thầy cho con được dự thính, cho con dự thính thì sẽ miễn phí, nhưng con phải học cho*

nghiêm túc, phải học hết cả gốc lẫn lõi”. Cả gốc lẫn lõi giống như những tiết trước chúng ta đã nói, cả gốc lẫn lõi giống như tiết mục biểu diễn tài năng này, anh bạn da đen đó sống trong một gia đình khó khăn thì cha anh đã khích lệ anh, “bất kì một môn học nào con cũng phải học hết cả gốc lẫn lõi, phải học cho tốt”. Cho nên khi lên đại học, phàm những môn anh cảm thấy hay, anh đều đến dự thính, đều đến học, vì cha anh đã nói: “chỉ cần con hiểu học, chỉ cần con học cho nhiều thì tương lai con sẽ có nhiều cơ hội hơn người khác, người ta học một môn thì con học hai môn, người ta biết hai môn thì con biết bốn môn. Cho nên phải luôn luôn cố gắng, lên đại học nhìn thấy người ta chơi thì con đừng có chơi, con phải nghĩ là gia cảnh nhà chúng ta kém hơn người ta một bậc, nhưng sự hiểu học của chúng ta phải cao hơn người ta một bậc thì con mới học được, mới có thể bù đắp lại những cơ hội mình không được học”. Cho nên người bạn da đen trong cuộc phỏng vấn trên truyền hình này đã khai mở cho tôi rất nhiều, bởi vậy sau đó hàng con cháu trong nhà chúng tôi, chỉ cần các cháu lên đại học, học ở Đài Bắc thì ở nhà tôi, học ở miền Trung cũng ở nhà tôi, tôi có hai ngôi nhà, hai ngôi nhà đơn giản, tôi luôn nói với các cháu: “Chỉ cần các cháu lên đại học rồi, người ta chơi thì chơi, các cháu không được chơi, các cháu phải nghĩ đến tâm huyết cha mẹ đã bỏ ra, phải rất cố gắng, các cháu đi học đã dùng hết bao nhiêu tiền bạc của cha mẹ, các cháu phải học để lấy lại cả vốn lẫn lãi, tuyệt đối không được uống phí, đây là thái độ học tập mà chúng ta phải nên có trong quá trình học, vì chúng ta phải dùng tiền của cha mẹ hàng ngày đi làm, mỗi tháng đều dành dụm, các cháu học đại học một năm phải dùng tiền lương cha mẹ kiếm được và dành dụm liên tục trong cả mấy năm, như vậy cháu mới có thể thuận lợi học hành”. Cho nên điềm này chúng ta cần phải cho học sinh biết rõ, ngày nay mình đi học phải dùng hết bao nhiêu máu và nước mắt, bao nhiêu nỗ lực nhàn, bao nhiêu tinh thần công hiến đổ mồ hôi sôi nước mắt vì công việc của cha mẹ bạn mới có được cơ hội học tập này, bạn còn dám ngủ gật trong giờ học sao? Bạn còn dám không nghiêm túc sao? Giáo viên phải nói năng thật nghiêm túc, giáo viên phải biểu diễn thật tốt, thật sinh động về sự vất vả của cha mẹ cho các em hiểu rõ. Nếu giáo viên còn biết làm diễn viên, còn chảy được vài giọt nước mắt, dùng cảm nhận của mình mà kể cho học sinh nghe, tôi tin là các em đều sẽ rất cảm động, ít nhất là một tháng đều sẽ rất chân thành. Khi các em không nghiêm túc nữa thì chúng ta lại nói tiếp để khích lệ các em, bởi vì mỗi một tiết học, nhà nước cũng vậy, nhà trường cũng vậy, học sinh cũng vậy, rất nhiều người đều đang âm thầm công hiến, nếu chúng ta không có tâm biết ơn thì chúng ta sẽ không có động lực trong quá trình cầu học, là một giáo viên, là một học sinh chúng ta đều phải có nhận thức này. Trong khi lên lớp, chúng ta có hài hước, có tình cảm, có xúc động, tiết học

như vậy sẽ rất thú vị. Tiết học này chúng ta nói về việc lên lớp phải hài hước, thú vị. Tiếp theo chúng ta xem, giáo viên nhất định phải khích lệ học sinh lập chí, học sinh hơi có tiến bộ thì sự khích lệ của giáo viên chính là phần thưởng lớn nhất. Nhất định phải nhớ, chỉ cần học sinh có tiến bộ, giáo viên dùng ánh mắt khẳng định, dùng lời nói khen ngợi đều là những phần thưởng rất lớn, đối với học sinh mà nói đó là sự cổ vũ vô cùng lớn lao, đồng thời khích lệ các em tiến lên tầm cao mới, lập nên chí hướng, xây dựng mục tiêu học tập. Học sinh học với chúng ta, chúng ta phải giúp các em lập nên một mục tiêu, cho các em lời khuyên, thế nào là cho các em lời khuyên? Tức là dưới sự dạy dỗ của chúng ta có thể khiến các em thấy mình có một hy vọng, nếu chúng ta có thể khuyến khích học sinh như vậy thì các em mới có thể phát huy động lực học tập. Khích lệ học sinh nhất định phải học bù lại cả vốn lẫn lãi mới không cô phụ khổ tâm dưỡng dục của cha mẹ và sư trưởng. Đây là điều chúng ta vừa nói, học bù lại cả vốn lẫn lãi, đây là một thái độ và tinh thần học tập rất quan trọng. Chúng ta biết là có những em nhỏ vì chưa bao giờ chịu khổ, chưa từng chịu khổ cực, chưa trải nghiệm cuộc sống, cho nên những câu chuyện ngắn này khi chúng ta kể thì đừng kể nhanh quá, khích lệ học sinh, nếu các em là nhân vật chính trong câu chuyện này, các em sẽ như thế nào, để các em có thể suy nghĩ từ một góc độ khác, nếu các em là nhân vật chính trong câu chuyện thì các em sẽ thế nào? Ví dụ câu chuyện cắt phiến não, nếu em là người thanh niên đó, sau khi em đã cắt xong hàng cây này, em sẽ phát hiện điều gì? Phát hiện rằng thì ra mình rất dễ sanh khởi phiến não? Phiến não do ai đem đến? Do chính mình đem đến. Chúng ta phải từ phương hướng này mà giúp học sinh hiểu rõ, đa phần đều do ý niệm của chính mình khởi lên trời buộc chính mình, chứ không phải thật sự có phiến não vậy khôn lấy mình, điều này rất quan trọng, là một phương hướng và góc độ học tập. Chúng ta xem tiếp phần tham khảo thực tiễn. Thường dùng những câu chuyện về sự thành tựu của các thánh hiền vĩ nhân trong và ngoài nước để khích lệ bản thân mình lập nên chí hướng. Cho nên chúng ta xem xong những câu chuyện này, trước hết giáo viên phải khích lệ chính mình, mình đã lập được chí hướng chưa? Nếu người làm giáo viên mà vẫn chưa có chí hướng ví dụ như mình phải làm một giáo viên tốt, mình phải làm một giáo viên ưu tú, mình phải giúp đỡ học sinh như thế nào? Nếu chí hướng của mình vẫn chưa lập được thì rất khó khích lệ học sinh noi gương lập chí. Cho nên điềm thứ hai, sau khi giáo viên đã lập chí rồi thì nên hành động ra sao? Nên đem tâm đắc phần đầu của bản thân mình chia sẻ với học sinh, đây là điều rất quan trọng. Sau khi mình đã lập chí, trong quá trình đó mình đã nỗ lực như thế nào, phải lấy đó để chỉ đạo học sinh, cung cấp phương pháp cho học sinh. Từ đây đi Bắc Kinh chúng ta có thể đi máy bay, có thể đi thuyền, có thể đi đường bộ, có thể đi tàu

lừa, có thể đi tàu cao tốc, có rất nhiều phương pháp, chúng ta phải hướng dẫn học sinh, muốn đi thì trước hết phải có tiền, không có tiền thì đi sao được. Cho nên ở đây chúng ta phải nói cho học sinh biết về trình tự tu học. Học sinh có phương hướng và phương pháp rồi các em mới biết nên đi như thế nào.

*Điểm thứ ba, là một giáo viên, giáo viên không có nghĩa là cái gì cũng biết, giáo viên cũng có nút thắt của mình, mặt học cũng có nút thắt, khi bản thân mình gặp chướng ngại trong việc học tập, gặp nút thắt trong việc học tập, trước hết phải bình tĩnh lại, phải suy nghĩ mình nên làm sao để đột phá nó, làm sao để đột phá chướng ngại và nút thắt trong việc học tập hiện nay của mình. Vậy phải nên đột phá như thế nào? Ở đây tôi sẽ kể tôi đã đột phá nút thắt của mình ra sao. Thứ nhất, khó khăn lớn nhất bây giờ của mình là gì? Nếu là phương diện kỹ thuật, kỹ năng thì mình sẽ tăng cường về kỹ năng. Nếu như về phương diện nói năng thì mình sẽ tăng cường về mặt nói năng. Tăng cường như thế nào? Nếu bạn nói ngày nào mình cũng rất bận rộn, làm gì có thời gian đọc sách, làm gì có thời gian nâng cao chính mình? Chúng ta không được có suy nghĩ như vậy, mỗi một người đều chỉ có 24 tiếng mỗi ngày, tại sao có những người rất bận rộn nhưng họ vẫn nâng cao được? Vì họ khéo quản lý thời gian, đây là điểm thứ nhất chúng ta phải hiểu. Vậy làm sao để quản lý tốt thời gian của mình? Công việc cũng rất bận rộn, phải tiếp khách, phải làm việc hành chính, phải sửa bài, phải phê duyệt kịch bản, phải xem video, rất nhiều việc, còn phải soạn giáo trình, còn phải giảng dạy, còn phải chỉ đạo người khác. Vậy thì đối với tôi mà nói, mỗi ngày 24 tiếng đồng hồ tôi nên quy hoạch thế nào để bản thân mình sinh sống một cách bình ổn, để nội tâm của mình luôn rất điềm đạm đối mặt với vô số công việc hàng ngày? Trước hết mình phải có định lực, nếu chúng ta không có đủ định lực thì phải nỗ lực theo phương hướng này, tại sao không có đủ định lực? Tại sao lại khởi tâm động niệm? Vì bạn có mong cầu, bạn yêu cầu hoàn hảo, nhưng con người thì làm sao hoàn hảo được? Con người luôn luôn tiến bộ, tức là mỗi ngày bạn đều tiến bộ là được, ví dụ hôm nay mình thấy như thế này là tốt nhất; nhưng ngày mai nhìn lại, năng lực của mình đã nâng cao, ngày mai mình nhìn lại mình, ồ tốt lắm; nhưng ngày một, hoặc một tháng sau, mình sẽ tiến bộ hơn nữa. Cho nên đối với bản thân mình mà nói, chúng ta có yêu cầu, nhưng không thể yêu cầu một cách không hợp lý, không thể nào một bước lên đến trời, giống cô giáo Dương vậy, mới viết năm nét chấm, mười nét chấm đã nói: “*Cô ơi, sao em không viết được?*”, nếu bạn chỉ mới viết mười nét chấm mà đã giống tôi thế này thì tôi thường nói là tôi sẽ đi đập đầu vào tường, nét chấm đó đã trải qua sự đúc kết của mấy vạn nét chấm mới có thể trở thành nét chấm như ngày hôm nay, tôi đã dùng bao nhiêu thời gian mới nghiên cứu được phương pháp hạ bút đơn giản nhất để chỉ đạo cho*

mọi người, do đó một nét móc cũng không dưới mười vạn công phu, đã dùng thời gian cả mấy năm để nghiên cứu ra, để mọi người đều có thể sao chép, có thể thao tác, đã nói đi nói lại nhiều lần với học sinh để các em có thể học được, đừng cho rằng nhất định phải có tài năng bẩm sinh mới học được. Cho nên chúng tôi đã đột phá rất nhiều tư tưởng sai lầm của rất nhiều người, chỉ cần bạn có thể điều khiển tốt cây bút, có thể thuần thục *Vĩnh tự bát pháp* thì viết chữ đẹp không phải là chuyện gì khó khăn. Chúng ta muốn khôi phục lại 100 năm trước, phàm là văn nhân thì cầm bút lên đều biết viết chữ, giống như cầm đũa ăn cơm vậy, nếu làm được như thế thì chúng ta sẽ giúp được rất nhiều người khi về già vẫn có thể lấy bút lông làm thú vui riêng. Quá trình luyện tập của chúng ta cũng là một sự luyện tập định lực, cũng là một sự luyện tập trừ bỏ phiền não, cho nên chúng ta làm sao dạy học cho khéo để giúp đỡ học sinh trong quãng thời gian này, chúng ta làm sao để dùng phương pháp đơn giản tiện lợi giúp học sinh nắm vững được yếu lĩnh học tập, đây là điều rất quan trọng. Cho nên nút thắt của mình thì phải hỏi lại mình từng điều một, mình chán cái gì, phải tiếp tục suy luận, bây giờ mình đang lo lắng điều gì, mình nhất định phải đối mặt với từng lớp từng lớp, lột ra từng lớp từng lớp, sau khi lột ra rồi thì tùy bệnh cho thuốc, đừng sợ hãi, cũng đừng lo lắng, chúng ta nhất định phải có dũng khí đối mặt với thất bại của mình, đối mặt với sai lầm và lỗi lầm của mình, chỉ khi nào đối diện rồi thì bạn mới có thể tiến bộ. Ngày nay mình kém cỏi, không sao, mình thừa nhận mình kém cỏi, mình cố gắng hơn một chút, người khác đi ngủ còn mình vì yếu kém nên mình cố gắng hơn một chút. Trong “Trung dung” có một câu nói mà mọi người đều rất quen thuộc: “*Nhân nhất năng chi kỉ bách chi, nhân thập năng chi kỉ thiên chi*” (Người khác một lần đã làm được, mình kém hơn nên trăm lần mới làm được; người khác mười lần đã làm được, mình kém hơn nên một ngàn lần mới làm được). Cho nên chúng ta trong quá trình đọc kinh, phàm những điều có thể giúp đỡ chúng ta trong suốt cuộc đời này thì phải ghi nhớ cho kĩ. Do đó bây giờ chúng ta phải nhìn thấy rõ nút thắt của mình nằm ở đâu, phải học tập. Nếu ngày nay mọi người đều không thích mình, quan hệ nhân tế của mình rất kém, mình cũng phải biết được nút thắt của mình nằm ở đâu. Ví dụ có người khi nói chuyện thì không bao giờ cười, ví dụ người ta nói “*Thầy Trần, thầy xem cái này nhé!*”, bạn trả lời: “*À ờ*”, “*à ờ*” bạn sẽ khiến người ta có ấn tượng gì? Ngạo mạn. Nếu bạn quay đầu lại nói: “*À, có chuyện gì hả?*”, “*À có chuyện gì hả*” và “*À ờ*”, các bạn xem, hai động tác, hai nét mặt không giống nhau trong một giây bạn đã lập tức cho người khác hai cảm giác hoàn toàn khác nhau, một bên là ngạo mạn, một bên là gần gũi thân tình, các bạn xem, chỉ một động tác nhỏ thôi. Học sinh đến hỏi bạn: “*Cô ơi, chỗ này làm sao?*”, “*Đừng có hỏi, không thấy cô rất bận sao,*

người không rảnh chớ não phiền, người bất an không quấy nhiễu”, nói xong hai câu thì học sinh quay đi, trong tâm buồn bã cả ngày, sao cô giáo hung dữ quá vậy. Cho nên chúng ta đừng xem thường một động tác nhỏ của mình, chúng sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến người khác, khi giáo viên rất bận thì càng phải chú ý đến ngôn hành và thái độ của mình, lúc bình thường mọi người chúng ta đều biểu hiện rất tốt, nhưng những lúc nào mới thấy được công phu? Những lúc bận rộn nhất, những lúc có nhiều việc bận có giữ gìn được ngôn ngữ bình dị dễ gần, thái độ bình dị dễ gần hay không? Điều này rất khó. Và quãng thời gian đó cũng là thời khắc quan trọng nhất rất dễ phát sinh sự hiểu lầm giữa người và người, cho nên lúc càng bận rộn thì nói năng càng phải chú ý, do đó tôi thường nói với cấp dưới của mình, phàm những lúc tôi rất bận thì đừng đến hỏi tôi những chuyện trọng đại, những lúc đó có thể tôi sẽ: “Ồ ờ ờ ờ”, tôi gật đầu nói vậy có thể bạn sẽ hiểu lầm là cô Dương “Ờ” là đồng ý rồi, tôi không phải nói “Ờ” là được rồi, tôi chỉ “Ồ ờ” và gật gật đầu thôi, chưa chắc đã có nghĩa là “OK”, gật đầu có thể là tôi hiểu rồi, nhưng tôi vẫn chưa có quyết định.

Tổ chức giáo dục Thành kính nhân Bắc Kinh <http://www.chengjing.com>

Cảm ơn các bạn đón xem